Prepared by:

Nepal Association for Software and IT Services Companies

मिति: २०८१ बैशाख २४ गते

सहजीकरणको लागि अनुरोध गरिएको बुंदाहरु

1. **नेपालको प्रविधि दशक : ७ खर्ब निर्यात र ५ लाख रोजगार**

NAS-IT, नेपालको प्रविधि बजारलाई हालको ०.५ अर्ब डलर (६७ अरब रुपैयाँ) बाट आगामी दश वर्षमा ५.० अर्ब डलर (सात खर्ब रुपैयाँ) सम्म पुर्‍याउन प्रतिबद्ध छौं। यो विशाल वृद्धिले आर्थिक लाभ मात्रै होइन, ठूलो रोजगारीको सम्भावना खोल्ने लक्ष्य राख्दछ, जसले ५ लाख प्रविधि जागिरहरू र विभिन्न क्षेत्रमा दस लाख भन्दा बढी अन्य जागिरहरू सिर्जना गर्नेछ। हामी विश्वास गर्दछौं कि यो योजनाले न केवल प्रविधिको परिदृश्यलाई माथि उठाउनेछ, तर साथै नेपालको आर्थिक र सामाजिक ढाँचालाई पनि महत्त्वपूर्ण रूपमा सुधार्नेछ।

यो लक्ष्यलाई राष्ट्रिय मिशनको रूपमा स्वीकार गर्नुपर्दछ, र सबै सम्बद्ध पक्षहरू जस्तै सरकार, विद्यालयहरू, निजी क्षेत्र र सार्वजनिक क्षेत्रहरूले आ-आफ्नो भूमिका निभाउनुपर्दछ। यस बजारको विस्तारबाट अन्य सबै क्षेत्रहरू पनि प्रत्यक्ष रूपमा लाभान्वित हुनेछन्। हामी माननीय मन्त्रीज्यूसँग यो लक्ष्य प्राप्ति गर्नका लागि राष्ट्रिय योजना बनाउन NAS-IT र निजी क्षेत्रका प्रतिनिधिहरूसँग एक मुख्य टोली गठन गर्न अनुरोध गर्दछौं।

2. **नेपाल बाहिर शाखा कार्यालय र विदेशी सहायक कम्पनीहरू स्थापना गर्न स्पष्ट र पारदर्शी निर्देशिका**

हालै जारी भएको अध्यादेशले प्रविधि हस्तान्तरण ऐन अन्तर्गत शाखा कार्यालय स्थापना गर्ने बाटो खोलेको छ। आईटी कम्पनीहरूले आशा गरेका थिए कि सबैले चाँडै आफ्रा शाखा कार्यालयहरू खोल्न सक्नेछन्। तर, ऐनको शब्दावलीले केही अस्पष्टता ल्याएको छ। हामी आदरणीय मन्त्रीज्यूसँग ऐनको विस्तृत व्याख्या चाँडै गरिदिनुहुन अनुरोध गर्दछौं र सम्पूर्ण आईटी कम्पनीहरूलाई आ-आफ्रा बजारमा शाखा कार्यालयहरू खोल्न सक्षम गरिदिनुहुन विनम्र अनुरोध गर्दछौं।

विदेशी बजारमा शाखा कार्यालय स्थापनाका फाइदाहरू निम्न प्रकारले प्रस्तुत गर्दछु:

1. व्यापारिक विश्वास वृद्धि: शाखा कार्यालयले स्थानीय ग्राहकहरूसँगको विश्वास र व्यापारिक सम्झौताहरू दृढ पार्दछ।
2. भुक्तानी संकलनमा सहजता: स्थानीय कार्यालयले आर्थिक कारोबारलाई सहज बनाउँदछ।
3. स्थानीय बिक्री र सहयोगी स्टाफ भर्ना: यसले नियमित अफिस समय बाहिर पनि सहयोग प्रदान गर्न सक्षम हुन्छ।

हाम्रो छिमेकी मुलुकहरू, भारत, पाकिस्तान, श्रीलंका, र बंगलादेशका कम्पनीहरूले समेत विश्वव्यापी रूपमा कार्यालयहरू खोल्न सक्छन्। वास्तवमा, संकटको समयमा श्रीलंकाको आईटी क्षेत्रले युरोपमा विस्तार गर्दै दुई अर्ब भन्दा बढी विदेशी मुद्रा आर्जन गरेको थियो, जुन श्रीलंकाको विदेशी मुद्रा आर्जनमा ठूलो योगदान थियो।

अध्यादेश

खण्ड ७४) अतिरिक्ताङ्क २ नेपाल राजपत्र भाग २ मिति २०८१।०१।१६

(२) दफा ७ पछि देहायको दफा ७क. थपिएको छः-

"७क. <u>विदेशमा प्रविधि हस्तान्तरण गर्न सक्नेः</u> (१) प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नेपालमा स्थापना भई सञ्चालनमा रहेको उद्योग वा कम्पनीले विदेशस्थित उद्योग, फर्म वा कम्पनीमा प्रविधि हस्तान्तरण गर्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्रविधि हस्तान्तरण गरे बापत प्राप्त हुने विदेशी मुद्रा नेपाल राष्ट्र बैङ्कको अनुमति लिई नेपालमा भित्र्याउनु पर्नेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको प्रविधि हस्तान्तरण गर्न कुनै उद्योग, फर्म वा कम्पनीले विभागको अनुमतिमा सम्बन्धित देशमा आफ्नो शाखा कार्यालय वा इकाई खोल्न सक्नेछ।"

3. अब आउने १० वर्षको लागि कर प्रोत्साहन

हाम्रा नेपाली आईटी कम्पनीहरूले US, Europe market मा project bid गर्दा बंगलादेश, भियतनाम, पाकिस्तान लगाएत देशका कम्पनीहरूसँग प्रतिस्पर्धा गर्ने गर्दछन। यी सबै देशहरूमा उनीहरुको सरकारले IT कम्पनीहरूलाई कुनै न कुनै रूपमा कर प्रोत्साहनहरू प्रधान गरेका छन्।

हालकै आवस्थामा प्रतिस्पर्धा गर्दा हाम्रा कम्पनीहरू खरो उत्रिन गार्हो हुने देखिएको छ। उदाहरणका लागि बंगलादेशले IT कम्पनीहरुले गरेको Export को 0% कर र १०% Cash Rebate दिन्छ, भियतनाम, पाकिस्तानले पनि आकर्षक प्रोत्साहन दिन्छन।

कर प्रोत्साहन किन त ?

- लगानी आकर्षित गर्नः कर प्रोत्साहनले नेपाललाई स्वदेशी र विदेशी लगानीकर्ताका लागि अझ आकर्षक गन्तव्य बनाउन सक्छ। कम करहरूले व्यवसायहरूको लागि परिचालन लागत घटाउँछ, यसले स्टार्टअपहरू र स्थापित कम्पनीहरूलाई देश भित्र सफ्टवेयर विकास र निर्यात-उन्मुख परियोजनाहरूमा लगानी गर्न आर्थिक रूपमा सक्षम बनाउँछ।
- नवप्रवर्तन र विकासलाई प्रोत्साहनः कर छुट प्रदान गरेर, सरकारले कम्पनीहरूलाई अनुसन्धान र विकासमा थप लगानी गर्न प्रोत्साहित गर्न सक्छ। यसले अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा उच्च मूल्य भएका अभिनव उत्पादन र सेवाहरूको सिर्जना गर्न सक्छ, जसले गर्दा निर्यात बढ्छ।
- प्रतिस्पर्धात्मकता बढाउँदैः कर प्रोत्साहनले नेपाली सफ्टवेयर कम्पनीहरूलाई विश्वव्यापी मञ्चमा प्रतिस्पर्धी मूल्यहरू प्रस्ताव गर्न अनुमति दिँदै उनीहरूको समग्र लागत घटाउन मद्दत गर्न सक्छ। यो मूल्य प्रतिस्पर्धात्मकता सम्झौताहरू जित्न र समान आर्थिक प्रोफाइल भएका देशहरूका प्रतिस्पर्धीहरू विरुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय बजारहरूमा खुट्टा स्थापित गर्न महत्त्वपूर्ण हुन सक्छ।
- रोजगारी सृजनाः कर सुविधाका कारण थप सफ्टवेयर कम्पनीहरू स्थापना र विस्तार गर्न प्रोत्साहित भएकाले देशभित्रै थप रोजगारी सृजना हुनेछ। यसले बेरोजगारी घटाउनमा मात्र मद्दत गर्दैन तर श्रमशक्तिको समग्र सीप स्तरमा सुधार गर्न मद्दत गर्दछ, किनकि कम्पनीहरूले आफ्ना कर्मचारीहरूलाई अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डहरू पूरा गर्न प्रशिक्षणमा लगानी गर्ने सम्भावना हुन्छ।
- दीर्घकालीन आर्थिक वृद्धिः सफ्टवेयर उद्योगको वृद्धिले अर्थतन्त्रमा गुणात्मक प्रभाव पार्न सक्छ। बढेको सफ्टवेयर निर्यातले उच्च विदेशी मुद्रा आम्दानी, व्यापारको

सन्तुलनमा सुधार र समग्र आर्थिक स्थिरता ल्याउन सक्छ। समयसँगै यो क्षेत्र नेपालको अर्थतन्त्रको महत्वपूर्ण स्तम्भ बन्न सक्छ, जसले दिगो आर्थिक वृद्धिमा महत्वपूर्ण योगदान पुयाउन सक्छ ।

सुझाव

- कर्पोरेट कर:
    - आउँदो १० वर्ष IT दशक घोषणा गरी सफ्टवेयर निर्यातबाट उत्पन्न हुने राजस्वको लागि आगामी १० वर्षको लागि 0% कर्पोरेट कर दरहरू प्रस्ताव गर्नाले यी कम्पनीहरूको सञ्चालन लागतहरू कम गर्न सक्छ, जसले यसलाई अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा सफ्टवेयर विकास र बिक्री गर्न आर्थिक रूपमा आकर्षक बनाउँछ।
    - आइटी क्षेत्रको प्रतिस्पर्धात्मकता र वृद्धि बढाउन गरी, अन्य निर्यात उद्योगहरूको जस्तै, आगामी दशकमा 8% निर्यात क्रेडिट सुविधा स्थापना गर्न अत्यावश्यक छ।
- R&D कर क्रेडिट: अनुसन्धान र विकाससँग सम्बन्धित खर्चहरूको लागि कर क्रेडिटहरू प्रदान गर्नाले कम्पनीहरूलाई प्रतिस्पर्धी र सान्दर्भिक राख्दै नयाँ उत्पादनहरू आविष्कार गर्न र विकास गर्न प्रोत्साहित गर्न सक्छ।

4. **आईटी उद्योग र स्टार्टअपहरूलाई 'प्राथमिकता क्षेत्र ऋण' को वर्गमा समावेश गर्ने**

नेपालमा सूचना प्रविधि क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखेर कर्जा दिनुपर्ने बेला भई सकेको छ , यस क्षेत्रले मुलुकको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (जीडीपी) मा महत्वपूर्ण योगदान दिए तापनि वित्तीय लगानीको दृष्टिले यो क्षेत्रमा उल्लेखनीय असमानता छ। आर्थिक वृद्धिमा मुख्य भूमिका निर्वाह गर्ने यस क्षेत्रमा यथोचित लगानीको अभावले यसको पूर्ण सम्भावना पुरा गर्न ठुलो अवरोध पैदा गरेको छ। यस असमानतालाई सन्तुलनमा ल्याउन र यस क्षेत्रका आशाजनक सम्भावनाहरूलाई उपयोग गर्न सूचना प्रविधि परियोजनाहरूमा प्राथमिकता दिएर कर्जा दिनु अत्यावश्यक छ।

- **किन आईटी उद्योग र स्टार्टअपहरूलाई 'प्राथमिकता क्षेत्र ऋण'**

- असमान वित्तीय सहयोगः नेपालको सूचना प्रविधि क्षेत्रले मुलुकको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा (जीडीपी) महत्वपूर्ण योगदान दिए तापनि यसले अपर्याप्त वित्तीय सहयोग प्राप्त गरिरहेको छ, जसले यसको विस्तार र नवाचार क्षमतामा सीमितता पुर्‍याएको छ।
- उच्च लगानी प्रतिफलः हालको अवस्थामा, सूचना प्रविधि क्षेत्रले पुँजी लगानीमा उच्च प्रतिफल देखाइरहेको छ। वित्तीय पहुँचलाई थप विस्तार गर्दा लगानीमा प्रतिफल अधिकतम हुने मात्र होइन, यस क्षेत्रको थप वृद्धि, रोजगारी र नवाचारलाई पनि उत्प्रेरित गर्नेछ।
- निर्यातमुखी दृष्टिकोणः नेपालको सूचना प्रविधि क्षेत्र मुख्यतया निर्यातमुखी व्यवसायका रूपमा सञ्चालन हुन्छ, जसले गर्दा निर्यातबाट उत्पन्न हुने १००% मूल्य देशभित्रै कायम रहन्छ, यसरी घरेलु अर्थतन्त्रलाई सुदृढ बनाउनेछ।

- **सुझाव**
  - प्राथमिकता क्षेत्र कर्जाः सूचना प्रविधि क्षेत्रलाई प्राथमिकता क्षेत्रको रूपमा नामांकन गर्नु आवश्यक छ, जसले सूचना प्रविधि परियोजनाहरू, स्टार्टअपहरू, र उद्यमीहरूलाई वित्तीय पहुँचलाई सरल बनाउँछ।
  - आईटी क्षेत्रलाई आफ्नो प्राथमिकता क्षेत्र ऋण ढाँचामा समावेश गर्न नेपाल राष्ट्र बैंक, नेपालको केन्द्रीय बैंकलाई औपचारिक रूपमा अनुरोध गरेर यो हासिल गर्न सकिन्छ। यसो गर्दा, वित्तीय संस्थाहरूलाई उनीहरूको ऋण पोर्टफोलियोको महत्त्वपूर्ण भाग आईटी उद्योगको विकास र विकासमा सहयोग गर्नको लागि विनियोजन गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ। यो सक्रिय उपायले यस क्षेत्रको वर्तमान वित्तीय चुनौतीहरूलाई मात्र सम्बोधन गर्दैन तर नेपालमा नवप्रवर्तन, रोजगारी सिर्जना र आर्थिक वृद्धिलाई पनि उत्प्रेरित गर्नेछ।

5. प्राविधिक कम्पनीहरूको बीमा

IT कम्पनीहरूको बीमा सुविधाको लागि बीमा नियामक निकायलाई IT क्षेत्रको आवश्यकताहरू पूरा गर्ने बीमा Policyहरू ल्याउन आग्रह गर्दछौं। यी Policyहरूमा व्यावसायिक दायित्व बीमा, साइबर बीमा, र सामान्य दायित्व बीमा समावेश हुनेछन । वर्तमानमा, यी Policyहरू नेपालमा उपलब्ध छैनन् वा पर्याप्त रूपमा Cover गरिएका छैनन्। यी Policyहरूले व्यवसायहरूलाई साइबर आक्रमण, र अन्य अनपेक्षित परिस्थितिहरूबाट बचाउन मद्दत गर्दछ। यो पहल प्रविधि क्षेत्रको प्रतिस्पर्धात्मकता बढाउन, अन्तर्राष्ट्रिय लगानीकर्ताको आत्मविश्वास जगाउन, र सुरक्षित व्यवसाय वातावरणको निर्माण गर्न महत्त्वपूर्ण हुन्छ।

- **किन कम्पनीहरूको बीमा**
  - प्रतिस्पर्धात्मकता अभिवृद्धि: व्यापक बीमा कभरेज प्रदान गरे, प्राविधिक कम्पनीहरूले साइबर खतराहरू र अन्य जोखिमहरूलाई राम्रोसँग सामना गर्न सक्नेछन्, जसले गर्दा अन्य समान अर्थतन्त्रहरूका तुलनामा उनीहरूको विश्वव्यापी बजारमा प्रतिस्पर्धात्मक लाभलाई सुदृढ पार्छ।
  - लगानीकर्ताको विश्वास बढाउनु : IT सेक्टरको बीमाले वित्तीय जोखिमहरूलाई कम गर्दछ, यसैले स्थिरता र लगानीको सुरक्षा खोज्ने अन्तरराष्ट्रिय लगानीकर्तालाई आकर्षित गर्दछ, यसरी प्रविधि क्षेत्रमा विश्वास र भरोसा बढाउँदछ।
  - सुरक्षित व्यवसायिक वातावरण प्रवर्द्धन गर्न: व्यावसायिक सुरक्षा निश्चित गर्नको लागि IT बीमा नीतिहरू आवश्यक छन् । यस्ले IT उद्यमहरूलाई सुरक्षा प्रदान गर्दै, नविनता र लगानी बडाउन, र अनिश्चित घटनाहरूको प्रभाव कम गर्दै सुरक्षित र स्थिर व्यावसायिक वातावरण सृजना गर्ने मद्दत गर्छ ।
- **सुझाव**

- सरकारले आगामी पाँच वर्षसम्म यस्ता बीमा नीतिहरूको प्रयोगमा लिएर आई प्रीमियम लागतको ९०% सम्म अनुदान दिनुपर्छ। यो प्रोत्साहनले प्रविधि कम्पनीहरूलाई बीमा कभरेजलाई प्राथमिकता दिन प्रोत्साहित गर्नेछ, जसले उद्योग सुदृढ पार्ने र दिगो विकासलाई प्रवर्द्धन गर्नेछ।

6. पाँचवटा मौजूदा ठूला व्यापारिक भवनहरू लिएर पुनर्निर्माण गरी आईटी पार्कको रूपमा संचालन सुरु गर्न सकिने

- **किन आईटी पार्क/हब सुरु गर्न अनुरोध ?**
  - विभिन्न देशहरूमा, आइटी पार्कहरू प्राविधिक वृद्धिका लागि महत्त्वपूर्ण इन्क्युबेटरको रूपमा काम गर्दछन्। बिजुली, उच्च गति इन्टरनेट, द्रुत सार्वजनिक यातायात, पानीको आपूर्ति आदि जस्ता आवश्यक सुविधाहरू प्रदान गरेर, यी पार्कहरूमा आइटी कम्पनीहरु छिट्टै प्रगति गर्न सक्दछन ।
  - सूचना प्रविधि (आईटी) पार्कहरूले नवाचार र सहकार्यलाई प्रोत्साहन गर्छन्। जब कम्पनीहरूबीच अन्तरक्रिया र विचारहरूको आदानप्रधान हुन्छ, र परियोजनाहरूमा सहकार्य गर्छन्, तिनीहरू विश्वव्यापी रूपमा प्रतिस्पर्धी बन्छन्। जीवन्त आईटी पारिस्थितिकी तन्त्रले विदेशी लगानी आकर्षित गर्छ र देशलाई प्रविधि केन्द्रको रूपमा स्थापित गर्छ।
  - आईटी पार्कहरूमा रहेका कम्पनीहरू आर्थिक अनिश्चितताहरूलाई राम्रोसँग सामना गर्न सक्षम हुन्छन्। तिनीहरूको प्राविधिक परिपक्वताले उनीहरूलाई बदलिँदो बजार अवस्थासँग छिट्टै अनुकूलन गर्न सक्षम बनाउँछ। लचिलो कम्पनीहरूले संकटको समयमा आर्थिक स्थिरता र पुनरुद्धारमा योगदान पुर्‍याउँछन् (उदाहरण श्रीलंका)।

- **सुझाव**

नेपाल सरकारले रणनीतिक रूपमा शहरका विभिन्न भागहरूमा अवस्थित १५,००० देखि ३०,००० वर्ग फुट भवनहरू भाडामा लिन सक्दछ र तिनीहरूलाई साना आईटी पार्कहरूमा परिणत गर्न सक्दछ। यी साना ठाउँहरू IT कम्पनीहरूलाई भाडामा दिनका लागि उपयुक्त हुनेछन्। यस दृष्टिकोणले नेपालको आईटी विभिन्न तरिकाले लाभ पुर्याउँछ:

- तीव्र कार्यान्वयनः विद्यमान भवनहरूको पुनःउपयोग गरी, हामी आईटी पार्कहरूको स्थापना छिटो गर्न सक्छौं। यस छिटो कदमले हामीलाई लामो निर्माण समयावधि बिना नै प्राविधिक पूर्वाधारको बढ्दो माग पूरा गर्न अनुमति दिन्छ।
- साझा सुविधाहरूः साना आईटी पार्कहरूले सम्मेलन हल, बैठक कक्ष, Training Hall, Canteen , IT park bus service, जस्ता साझा सुविधाहरू प्रदान गर्न सक्छन्। यी सामुदायिक स्थान/सुविधाहहरूले प्राविधिक व्यवसायीहरू बीच सहकार्य, Networking, र ज्ञान आदानप्रदानलाई प्रोत्साहन गर्छन्।
- बजार अनुसन्धानः यी साना आकारका पार्कहरू सञ्चालन गर्दा महत्त्वपूर्ण जानकारी प्राप्त हुन्छ। हामी प्राविधिक कम्पनीहरूको विशेष आवश्यकताहरू, कर्मचारीहरूको प्राथमिकता, र सामना गर्ने चुनौतीहरूको बारेमा जान्छौं। यस ज्ञानले ठूलो, अधिक व्यापक आईटी पार्कहरूको डिजाइन र विकासलाई सहयोग गर्छ।
- Proof of concept : यी साना पार्कहरूलाई प्रोटोटाइपको रूपमा लिँदा हामीले विचारहरू परीक्षण गर्न, लेआउटहरूसँग प्रयोग गर्न, र सञ्चालन प्रक्रियाहरूलाई सुधार गर्न मौका दिन्छ। यी साना संरचनाहरूबाट सिकेका पाठहरूले उद्योगलाई उत्कृष्ट रूपमा सेवा गर्ने एक भव्य आईटी पार्कको सिर्जनामा मार्गदर्शन गर्छ।

7. सरकारी निकायका लागि सफ्टवेयर खरिद गर्दा स्थानीय कम्पनीहरूलाई प्राथमिकता दिने

- **किन**
    - हामीसँग विश्वस्तरीय software हरु बनाउन सक्ने पर्याप्त प्रतिभा र सक्षम सफ्टवेयर कम्पनीहरू छन्। हरेक देशमा सरकार सामान्यतया उद्यम सफ्टवेयरहरूको ठूलो खरिद पक्ष हो। प्राइभेसी र डाटा सेक्युरिटी कन्सेन्सरका कारण धेरै देशहरूले सरकारी सफ्टवेयर निर्माण कार्य स्थानीय कम्पनीहरूलाई दिन्छन्। सरकारी सहयोग र लगानीले, यी प्रतिभाहरूलाई प्रोत्साहित गर्न र नेपालको आईटी उद्योगलाई बढाउन निक्कै मद्दत गर्न सक्छ।
    - सरकारी सफ्टवेयरहरूमा कार्यान्वयन गर्दा नेपाली सफ्टवेयर कम्पनीलाई महत्त्वपूर्ण अनुभव र ज्ञान प्राप्त हुनेछ। यसले उनीहरूको soft skill हरूलाई निखार्न गर्न मद्दत गर्दछ, जसले गर्दा उनीहरू भविष्यमा विदेशी बजारहरूमा ठूला ठूला contract जित्न सक्ने क्षमता हासिल गर्छन्। यस प्रकारको अनुभवले उनीहरूलाई अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिस्पर्धामा अग्रणी बन्न पनि मद्दत पुर्याउँछ।

- **सुझाव**
    - सरकारले खरिद गर्ने नयाँ सफ्टवेयर नेपालमा नेपाली सफ्टवेयर कम्पनीद्वारा विकास गरिएको हुनु पर्ने।
    - नयाँ तथा अत्याधुनिक प्रविधि प्रयोग पर्ने कुनै पनि परियोजनाहरूमा पनि अधिकतम हदसम्म स्थानीय कम्पनीहरु प्रयोग गरिनुपर्छ र नेपाली कम्पनीहरुलाई नयाँ प्रविधिमा पोख्त हुन प्रोत्साहन गर्नु पर्ने।

8. अन्तर्राष्ट्रिय IT प्रदर्शनीहरुमा भाग लिने

किन अन्तर्राष्ट्रिय IT प्रदर्शनीहरुमा भाग लिने

- Exposure: अन्तर्राष्ट्रिय प्रदर्शनीहरूमा भाग लिनाले अन्तर्राष्ट्रिय ग्राहकहरू र साझेदारहरू समक्ष नेपाली सफ्टवेयर industry लाई प्रदर्शन गर्ने मौका मिल्दछ जुन अन्तर्राष्ट्रिय ग्राहकहरू र साझेदारहरूलाई आकर्षित गर्न महत्त्वपूर्ण छ।
- Networking: यी कार्यक्रमहरूले कम्पनीहरूलाई सम्भावित ग्राहकहरू, लगानीकर्ता र साझेदारहरूसँग भेट गर्ने गर्ने अवसर प्रदान गर्दछ, जसले व्यापारिक अवसरहरू सिर्जना गर्दछ र रणनीतिक साझेदारीको सुरुवात हुन मद्दत गर्छ ।
- Market Insights: अन्तर्राष्ट्रिय प्रदर्शनीमा सहभागी हुँदा विश्वव्यापी बजार trend र ग्राहक प्राथमिकताहरूको ज्ञान प्राप्त हुन्छ, जसले कम्पनीहरूलाई अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड र मागहरूसँग पङ्क्तिबद्ध गर्न आफ्ना प्रस्तावहरूलाई प्रतिस्पर्धी बनाउन मद्दत गर्दछ।
- Direct Sales: प्रदर्शनीहरूमा भाग लिनाले कम्पनीहरूलाई आफ्ना उत्पादनहरू प्रदर्शन गर्न र सम्भावित खरीददारहरूसँग प्रत्यक्ष बिक्रीको लागि प्लेटफर्म प्रदान गर्दछ, जसले गर्दा तत्काल बिक्री र दीर्घकालीन सम्झौताहरू गराउन मद्दत गर्छ ।

सुझाव

नेपाली सरकारले अन्तर्राष्ट्रिय प्रदर्शनीमा सहभागी हुन सफ्टवेयर कम्पनीहरूलाई सहयोग गर्न सक्ने क्रियाकलापहरू:

- आर्थिक सहायता: प्रदर्शनीमा सहभागी हुनका लागि लाग्ने खर्चहरू जस्तै स्टलको शुल्क केहि प्रतिशत सहायता प्रदान गर्नु।

- ○ प्रचारात्मक सहायता: हरेक बर्ष मुख्य ४-५ ओटा प्रदर्शनीहरूमा "नेपाल प्याभिलियन" आयोजना गर्ने र नेपाली सफ्टवेयर कम्पनीहरूलाई एकीकृत ब्राण्ड अन्तर्गत सामूहिक रूपमा प्रचार गर्ने।
- ○ प्रशिक्षण कार्यक्रमहरू: अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार प्रचलन, सांस्कृतिक शिष्टाचार र प्रभावकारी बिक्री प्रविधिहरूमा कम्पनीहरूलाई प्रशिक्षण र स्रोत प्रदान गर्ने जसले कम्पनीहरूलाई विश्व बजारमा तयारी गराउँछ।

9. नेपाली सफ्टवेयर कम्पनी, उत्पादन र उद्योगको प्रवर्द्धन गर्न दूतावासहरूसँग समन्वय गर्ने दूतावासहरु संग समन्वय किन गर्ने?

- बजार विस्तार (Market Expansion): दूतावासहरूले अन्य देशहरूमा व्यवसाय र सरकारी संस्थाहरूसँग परिचय र नेटवर्किङ अवसरहरू सहज बनाउन सक्छन्। यसले नेपाली सफ्टवेयर कम्पनीहरूलाई नेपालको सिमानाभन्दा बाहिर आफ्नो बजार विस्तार गर्न मद्दत गर्न सक्छ।

- निकासी प्रवर्द्धन (Export Promotion): दूतावासहरूले अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा नेपाली सफ्टवेयर उत्पादन र सेवाहरूलाई ट्रेड शो, प्रदर्शनी र नेटवर्किङ कार्यक्रमहरूमार्फत प्रवर्द्धन गर्न मद्दत गर्न सक्छन्। यो एक्सपोजरले नेपाली सफ्टवेयर कम्पनीहरूका लागि निर्यात अवसरहरू बढाउन सक्छ।

- नीति वकालत (Policy Advocacy): दूतावासहरूले आ-आफ्नो देशमा नेपाली सफ्टवेयर उद्योगको विकासलाई समर्थन गर्ने नीतिहरूको वकालत गर्न सक्छन्। यसमा अनुकूल व्यापार सम्झौताहरू, नेपाली उद्यमीहरूका लागि भिसा नीतिहरू, वा विदेशी कम्पनीहरूलाई नेपाली फर्महरूसँग साझेदारी गर्न प्रोत्साहनहरू समावेश हुन सक्छन्।

- विदेशी लगानी आकर्षित गर्न (Attract Foreign Investment): दूतावासहरूले नेपाली सफ्टवेयर कम्पनीहरू र समग्र उद्योगहरूको सम्भावना देखाएर विदेशी लगानी आकर्षित गर्न मद्दत गर्न सक्छन्। यसले नेपाली प्राविधिक फर्महरूमा साझेदारी, संयुक्त उद्यम वा प्रत्यक्ष लगानी गर्न सक्छ।

- ज्ञान आदानप्रदान (Knowledge Exchange): दूतावासहरूले नेपाली सफ्टवेयर कम्पनीहरू र अन्य देशहरूमा रहेका उनीहरूका समकक्षहरू बीच ज्ञान आदानप्रदान कार्यक्रमहरू, कार्यशालाहरू र सेमिनारहरू सहज बनाउन सक्छन्। यसले प्रविधि, उत्कृष्ट अभ्यास र विशेषज्ञताको स्थानान्तरणमा निम्त्याउन सक्छ, जसले अन्ततः नेपाली फर्महरूको प्रतिस्पर्धात्मकता बढाउन सक्छ।
- सांस्कृतिक कूटनीति (Cultural Diplomacy): नेपाली सफ्टवेयर कम्पनी र उत्पादनहरूको प्रवर्द्धनले नेपालको प्राविधिक क्षमता र नवप्रवर्तनलाई विश्वव्यापी मञ्चमा देखाएर सांस्कृतिक कूटनीतिलाई पनि बढाउन सक्छ। यसले नेपाल र अन्य देशबीचको सकारात्मक सम्बन्ध निर्माणमा योगदान पु¥याउन सक्छ ।

सुझाव

- समर्पित समन्वय संयन्त्र सिर्जना गर्ने (Create Dedicated Coordination Mechanisms):नेपाली सफ्टवेयरको प्रवर्द्धन गर्न र आवश्यक सूचना समर्थन(information support) प्रदान गर्न दूतावासहरूसँग सम्पर्क गर्न सरकारी निकायहरू भित्र विशेष एकाइ वा विभाग स्थापना गर्नुहोस्।

- संयुक्त मार्केटिङ रणनीतिहरू विकास गर्ने (Develop Joint Marketing Strategies)

- सूचना समर्थन प्रदान गर्ने (Provide Information Support): नेपाली सफ्टवेयर कम्पनीहरू र उद्योग प्रवृत्तिहरू बारे विस्तृत डाटा र प्रवर्द्धन सामग्रीहरू सहित दूतावासहरूलाई प्रस्तुत गर्ने

- सञ्जाल कार्यक्रमहरूको सुविधा दिनुहोस् (Facilitate Networking Events): नेपाली सफ्टवेयर फर्महरू र सम्भावित विदेशी साझेदारहरूलाई एकै ठाउँमा ल्याउने कार्यक्रमहरू आयोजना गर्ने, परिचयहरू व्यवस्थित गर्न दूतावासको सहयोगमा।

- बजार प्रवेश सहायता प्रस्ताव गर्ने (Offer Market Entry Assistance): विदेशी देशहरूमा नियामक अवरोधहरू र बजार प्रविष्टि आवश्यकताहरू नेभिगेट गर्न नेपाली सफ्टवेयर कम्पनीहरूलाई सहयोग गर्ने

- सहायक नीतिहरूको लागि अधिवक्ता (Advocate for Supportive Policies): नेपाली सफ्टवेयरमा लगानीलाई प्रोत्साहन गर्ने र बजार पहुँचलाई सहज बनाउन विदेशमा रहेका नीतिहरूको वकालत गर्न दूतावासहरूसँग काम गर्ने

10. सरकारी प्रणालीको निरन्तर विकास, प्रणाली सुधार

- **किन**
    - हाम्रो देशमा सरकारी सफ्टवेयर धेरै प्रभावकारी भएको छैन, किनभने हाम्रो खरिद प्रक्रियाले सफ्टवेयरलाई एकपटकको खरिदका रूपमा व्यवहार गर्छौं। सफ्टवेयरलाई निरन्तर सुधार गर्दै जाने विधिबाट खरिद गर्न आवश्यक छ।
- **सुझाव**

- ठूला सफ्टवेयरहरूलाई पूर्वाधार परियोजनाजस्तै व्यवहार गर्नुपर्छ र PPP मोडेललाई प्रोत्साहन गर्नुपर्छ। यसरी, परियोजना सञ्चालन गर्ने कम्पनीले व्यवसायिक वृद्धि र रोजगार सिर्जना गर्न निरन्तर राजस्व सुनिश्चित गर्न सक्छ।

11. प्राविधिक उद्योगलाई प्रवर्द्धन गर्नको लागि आईटी बोर्डको गठन

नेपालमा प्रविधि उद्योगको प्रवर्द्धन र निगरानी गर्न समर्पित स्वायत्त आईटी बोर्ड स्थापन गर्नु पर्ने छ। यस बोर्डमा नेपाल सरकार, नास-आईटी र IT उद्योगका अन्य प्रमुख सरोकारवालाहरूको प्रतिनिधित्व समावेश गर्नुपर्छ।

- **किन आईटी बोर्डको गठन**
    - प्रविधिक नवाचारलाई प्रोत्साहन गर्ने, उद्योग मापदण्डहरू कायम गर्ने, र अन्तर्राष्ट्रिय सहकार्यलाई प्रवर्द्धन गर्ने नीति बनाउने र कार्यान्वयन गर्ने।
    - प्रविधि कम्पनीहरूलाई फस्टाउन अनुकूल वातावरण सिर्जना गर्ने, बजार पहुँचलाई सजिलो बनाउने, र डिजिटल साक्षरतालाई प्रवर्द्धन गर्ने।

- **सुझाव**
    - यस स्वायत्त बोर्डको सुचारु सञ्चालनका लागि छुट्टै कानून, नीति, र प्रक्रिया (नेपाल पर्यटन बोर्ड ऐन र नियमावलीजस्तै)।